

Het turbulente live-aboard leven

Nadat we in 2002 aanboord van onze Zeezwaluw zijn gaan wonen, verdwenen huis, werk en Nederland al snel in het kielzog. De boeg wees vanaf die tijd naar de verre einder met als doel nieuwe horizonten in de wijde wereld ontdekken. Sindsdien zijn er veel mooie mijlen onder Zeezwaluw's kiel doorgegaan.

Zeilend reizen, nieuwe plaatsen, landen en culturen leren kennen is buitengewoon boeiend, maar ook vermoeiend. Rust en enige tijd op één plaats stilliggen werd voor ons al snel een traditie. De recente indrukken kunnen in die periode worden verwerkt, terwijl nieuwe energie wordt gegenereerd voor de volgende ontdekkingsetappe. "Overwinteren", zoals we het noemen, wordt daarmee een begrip, net als de jaargetijden.

Maar 1,5 jaar stilliggen zoals de afgelopen periode in Las Palmas op Gran Canaria, is in ons zeilersleven sinds 1989, nooit voorgekomen. Helemaal opnieuw het wiel uitvinden zal niet echt nodig zijn. Maar na 18 maanden klussen en stilliggen, vraagt het wel wat denkwerk. Met andere woorden: "Hoe was/ging het ook alweer" en "kunnen we het nog", worden gevleugelde uitspraken tijdens de aanloop naar vertrek.

De Zeezwaluw aankleden

Eind mei is het eindelijk zover. De nieuwe grote boot-made zonnentent in "[Zeezwaluw Suffertje](#)" nr 5a is gereed, uitgetest en weer opgeborgen. Alle verdere noodzakelijke klussen zijn van de immens lange to-do lijst verdwenen. Tijd om weer te zeilen!

De zeilen, het grootzeil en de high aspect fok, worden uit het vooronder gezeuld (wat zijn ze zwaar geworden) en aan dek uitgerold. Het grootzeil wordt eerst nog voorzien van een derde reefflijn en daarna met enige moeite op de giek gezet. Na even uitrusten, vindt de fok ook weer zijn oude vertrouwde plekje op de rol. Maar, waar waren de schone schoten ook alweer opgeborgen? Als de zeilen weer keurig

zoals het hoort zijn aangeslagen, is de eerste voorbereidingsdag alweer voorbij. Tjonge, wat vliegt de tijd! Het is af en toe ook best hard nadenken waar alles 1,5 jaar geleden nog maar is opgeborgen. Gelukkig weet altijd één van beiden wel waar iets cruciaals ligt en hoe en waar het bevestigd hoort te worden.

Na 3 dagen is de onttakelde Zeezwaluw weer van woonboot naar een echte zeilboot getransformeerd. De technische kant is gereed voor vertrek, nu komt het moeilijkste nog, de emotioneleAfscheid nemen van alle vrienden en bekenden die in Las Palmas achterblijven, altijd het minder leuke aspect in het leven van live-aboards, maar ook dit hoort er gewoon bij.

Vertrek uit Las Palmas

Ons reisdoel van deze zomer is hopen langs de zuidkust van Portugal/Spanje. Op dit moment is Portugal niet bezeild vanwege de N-NO wind. De vraag is; "Zullen we wachten of andere plannen maken?"

Niet meer wachten dus, maar gewoon via Madeira, wel een omweg maar het is bezeild. We verheugen ons op het voor ons nieuwe "bloemeneiland" Madeira. Alle vrienden weten onderhand dat we 6 juni uitvliegen.

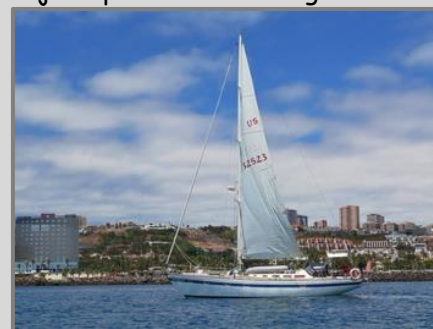

Marjo & Edwin van de "SY Orion" die naast ons liggen, begeleiden ons met hun bijbootje de marina uit, fungerend als hoffotograaf. Onderweg pikken ze voor de gezelligheid Gerdje nog even op. Omdat Gerrit en Frieda op de punt van hun steiger staan (waar we niet meer bij kunnen komen) met

een flesje wijn voor ons, speelt de Orion-dinghy ook nog eens voor taxibootje. Op meerdere steigers staan vrienden die ons een fijne reis toewensen. Geweldig zo'n afscheid, de ogen blijven niet droog kunnen we verraden.

Eénmaal de marina uit, wordt het grootzeil gehesen. Nog een laatste toeter van Marjo & Edwin, even zwaaien en daarna gaat ieder zijns weegs.

De één terug naar de marina de ander naar buiten. De zomer is begonnen.

Naar Madeira

Zodra de havenhoofden van Las Palmas gepasseerd zijn, wordt de high aspect fok uitgerold en de motor af.

Heerlijk rustig en comfortabel zeilen we 60° aan het 3Bft NO-windje, noordwaarts. Na anderhalf uur, met een lekker zonnetje aan de azuurblauwe hemel, hebben we nog maar 3,5 mijl afgelegd. Vandaag is het heerlijk om zo langzaam te gaan, het schept tijd om weer te wennen aan een bewegende zeilboot. ["Het Zeezwaluw suffertje 7a"](#)

Al kruisend, om zo dicht mogelijk bij de uitgezette koerslijn te blijven, zien we 2 Caretta-Caretta schilpadden op tegenkoers terwijl meeuwen om ons heen blijven cirkelen. We genieten! Negen uur 's avonds is de wind echt helemaal ingedut. De fok wordt ingerold en de motor gestart om toch vooruitgang naar Madeira te boeken.

Gran Canaria blijven we tot het laatste licht nog in ons kielzog zien. Geen wonder want in 8,5 uur is er slechts 23 mijl afgelegd. "Zoals de kraai vliegt", zelfs nog minder!

De lichte wind, die draait tussen NW-N-NO, zorgt ervoor dat we alle volgende dagen, hetzelfde patroon volgen van de eerste dag. Af en toe kruisend zeilen in de richting van de bestemming, vaak motorzeilend en soms alleen op de motor. Het is gemakkelijk om in deze weersomstandigheden onze zeebenen weer te vinden, terwijl de van te voren bereide maaltijden rustig in de kuip kunnen worden gegeten. Het wachtschema van 3 uur op-3 uur af, wordt soepeltjes ingeschoren.

Op 10 juni, de laatste zeedag, trekt de wind net onder Madeira nog even aan tot 15kn. In de hoogste versnelling spurt de Zeezwaluw naar [Calheta](#) aan de zuidwest kust van Madeira. De ETA (aankomsttijd) is volgens de GPS over 1 uur. Dit gezegd hebbende, valt de wind weer compleet weg. Na ruim 2 uur motoren, komen we pas de kleine marina invaren. Marianne en Dirk (zeilvrienden uit Las Palmas) staan op de buitenste steiger te zwaaien. Ze hadden onze (slome) voortgang via de AIS gespot! Op hun aanwijzingen en met wat hulp meren we vakkundig af in de gereserveerde box. Geweldig, we zijn er! Na 18 maanden zit onze eerste meerdaagse zeereis er weer op!

Marina en omgeving Calheta

De marina blijkt klein en wat vervallen cq op zijn retour. Marjan en Dirk vertellen dat een harde zuiderstorm afgelopen januari, een groot deel van de achterste steiger heeft weggeslagen. De grote meerpalen zijn de stille getuigen van het debacle. Helaas is er door de slechte economische situatie van Portugal waartoe Madeira behoort, nog geen provisorisch gerepareerde steiger laat staan een nieuwe steiger geplaatst. Voor de kleine marina betekent dit nog minder ligplaatsen voor bezoekende schepen, met als gevolg ook minder inkomsten. Hopelijk is dit niet de start van een neerwaartse spiraal. Het tankstation heeft echter de strijd verloren en is al voorgoed exit. Een beetje lastig voor ons omdat het niveau van de dieseltank behoorlijk is gedaald door de vele motoruren. Dat wordt jerrycans met diesel sjouwen of rijden. Het laatste dan maar! In het naastgelegen hotel kunnen we een auto huren, zegt Dirk. Dat organiseren we de volgende dag wel tijdens ons verkenningsrondje in en rond Calheta.

We slapen heerlijk. Geen gillende sirenes of stadverkeer verstoort onze rust zoals in Las Palmas. Het enige achtergrondgeruis is watergeklater en meeuwengekrijs, puur natuur dus! 's Ochtends wordt het klatermysterie tijdens ons kopje thee in de kuip opgelost. Net achter het hotel aan de haven valt een niet-aflatende waterstroom zeker 50m naar beneden, een onvervalste waterval en zo dichtbij.

Na het ontbijt gaan we met fototoestel en uitgeslapen wandelbenen op ontdekkingstocht in Calheta.

Vlakbij de marina langs de doorgaande weg, zijn een supermarkt, wat toeristenwinkels en verhuurbedrijven. Verder lopend richting dorp, ontdekken we aan de ene kant terrassen met bananenbomen met aan de andere kant het strand.

Calheta blijkt een klein, tegen een steile berghelling opgebouwd dorp te zijn. Na 10 minuten hijgend bergopwaarts lopen, staan we al buiten de bebouwing. De weg maakt een bocht en daarachter gaat de doorgaande weg vast wel ergens heen. Maar zonder kaart doelloos doorlopen lijkt ons nix en wandelen daarom maar terug.

Nu moeiteloos bergafwaarts lopend, kunnen we van het uitzicht over het dorp, het strand en de marina genieten. In het hotel naast de marina kunnen we inderdaad voor de volgende twee dagen een autootje bemachtigen. Prioriteiten stellend wordt no. 1 diesel kopen bij het dichtstbijzijnde pompstation, daarna pas het eiland rondtoeren.

Diesel rijden en de toerist uithangen

De volgende morgen wordt de auto al vroeg gebracht. De 40ltr diesel die nog in onze dieseltankjes zat, is intussen in de gulzige grote tank verdwenen. Van Dirk lenen we nog 4 tankjes met een gezamenlijke inhoud van 90ltr.

Samen met de eigen 2 tankjes kunnen we nu in één rit 145 liter vervoeren. De auto ligt wel een beetje op zijn merk! Eenmaal terug aanboord wordt de grote dieseltank opgevuld en we houden zowaar nog 1 vol tankje als reserve over. Mr. Perkins mag weer volop smullen als er geen wind is. Nu alle benodigde diesel binnen is, blijft er voldoende tijd over om Funchal nog te bezoeken.

Via de doorgaande weg zijn we in een half uurtje bij Funchal. De borden richting centrum volgend, merken we dat de stad aanzienlijk groter en bedrijviger is dan verwacht. Het oude centrum ligt aan de kust vlak bij de commerciële haven en marina. We maken dankbaar gebruik van de eerste de beste parkeergarage die in het centrum wordt gespot. Eenmaal uit de parkeergarage, blijken we pal tegenover een groot overdekt marktgebouw te staan, waar het erg druk is. Busladingen toeristen en wij verdringen ons bij de vele kraampjes met speciale Madeiraproducten. De exotische groente- en fruituitstalling stelen de show vanwege de mooie kleurschakeringen. Bij andere kraampjes proberen, rap van de tongriem gesneden handwerkslieden in traditionele kledij, hun non-food producten te slijten. Vanaf de balustrade op de 2de verdieping hebben we een schitterend gezicht op de beneden gelegen visafdeling. Enorme tonijnen en slangachtige zilveren vissen springen in het oog bij deze uitstallingen.

Na de markt, slenteren we via smalle, met kinderkopjes geplaveide straatjes vol terrasjes en restaurants kriskras door het oude centrum. Het is gezellig druk met zoveel toeristen die zich verdringen bij de kraampjes langs de straat. Onderhandelen over de prijs van een hebbedingetje verloopt dan ook in vele bekende maar ook voor ons onbekende talen. Uiteindelijk komen we uit bij een parkje met een mooi beeld van een dinosaurus. Hier is ook het begin van de kabelbaan naar een hooggelegen punt in de stad. Onze parkeergarage is aan de andere kant van het park. Na een kort bezoek aan een supermarkt besluiten we de terugreis te aanvaarden.

Funchal is een mooie stad. Wij waren echter niet op de grootte voorbereid en eigenlijk al te laat op de dag om er ten volle van te kunnen genieten. Volgende keer beter!

Bij terugkomst in de marina laten we ons heerlijk verwennen door Marjan en Dirk aanboord van de "Hasta la Vista". De tijd vliegt onder het genot van een warm hapje, een koel drankje en een gezellig gesprek.

De tweede autodag benutten we om een rondrit over het westelijk deel van Madeira te maken. Vanaf Calheta eerst oostwaarts naar Ribeira Brava om daarna de weg naar het noorden te nemen. Deze weg slingert zich door kleine dorpjes voortdurend hoger de bergen in terwijl elke bocht een nieuw schitterend uitzicht oplevert. Bij het gehucht Serra de Aqua op 634m hoogte, gaat het richting hoogvlakte Paul da Serra. De bergtoppen langs deze hoogvlakte, variëren van 1100-1640m. Helaas blijkt de weg door het park vandaag gesloten. De rijrichting oostwaarts is voor de duur van een autorally tijdelijk afgesloten.

We pikken de weg naar het noorden maar weer op en belanden bij São Vicente aan de noordzijde van het eiland. Geen uitzicht langs deze kustweg omdat we in de mist of door een bijna aaneengesloten traject van tunnels rijden.

Pas vlak bij Porto Moniz, aan de noordwest punt kunnen we eindelijk buiten even van het schitterende uitzicht genieten. Heel even maar, dan snel terug de auto in want het is te vochtig en te koud voor de Zeezwaluw watjes.

Vanuit Porto Moniz lukt het om vanuit het noordwesten de route over de hoogvlakte op te pakken. Eénmaal op de hoogvlakte rijdend, komen de rally auto's ons om de paar minuten op topsnelheid van de andere kant tegemoet. Ze rijden allemaal zo snel mogelijk want iedere deelnemer gaat uiteraard voor de 1ste plaats.

Doordat er weinig variatie in het hoogvlaktelandschap is, vinden we dit een wat eentonig traject. De laatste kilometers terug naar Calheta zijn weer interessant. Afdalend tot zeeniveau rijden we continue door gezellige kleine plaatsjes vol riante huizen versiert met kleurige bougainville en oleander.

In de 2 korte autodagen, hebben we toch een impressie kunnen krijgen van een klein deel van Madeira. Maar eigenlijk moet je wandelen in plaats van rijden om de schoonheid van Madeira te ontdekken. Echter, we nemen daar nu bewust geen tijd voor aangezien er morgen 15 juni al een onverwacht goed weerwindow voor de reis naar Portugal aanbreekt.

Spelenderwijs van Madeira naar Portugal

De reis naar Portugal is in een "[Zeezwaluw Suffertje 7b](#)" al uitgebreid verslag gedaan vooral over de onverwachte harde wind bij de zuid oostkaap van Madeira. De rest van de reis verliep ook prima.

Comfortabel doordat we konden schuilen onder de nieuwe bimini wanneer de zon te heet werd en dommelen of languit liggend

lezen op de nieuwe dikke en lange kuipkussens. Alle nieuwe speeltjes uittesten was nog veel leuker dan gedacht omdat het precies zo of nog beter functioneerde dan op papier was uitgerekend.

De 2 nieuwe mono-kristallijne zonnepanelen zorgen op zonnige zeildagen overdag continue voor volle accu's. Op bewolkte zeildagen en 's nachts, levert de sleepgenerator de meeste ampères terwijl het op wind loze dagen de motor is die de accu's vult. Gedurende deze tocht kon de watermaker varend, uitgebreid worden getest. Zodra de zonnepanelen in regeling waren (dus volle accu's) ging om de dag, de watermaker aan. Gewoon op het 12V boordnet. Zonder probleem kon de watermaker gemakkelijk 3 uur lang de watertank opvullen, terwijl 's nachts de accu's goed geladen bleven om alle noodzakelijke instrumenten en verlichting probleemloos te laten werken.

Van de nieuw geïnstalleerde actieve AIS hebben we veel gemak. Tijdens de hele reis zien we ruim van te voren de met AIS uitgeruste beroepsvaart en zeilschepen op ons schermje met naam, snelheid etc. aangekondigd. Tijdig koers wijzigen indien nodig is nu een eitje. Vooral tijdens de nachtelijke oversteek van de shipping lanes 30mijl uit de Portugese kust, bewijst het nieuwe speeltje zijn grote waarde. Snelheid en koers van de schepen zijn nu bekend en we kunnen goed bepalen of een schip een probleem voor ons is/wordt of niet. Geweldig om dit apparaat te hebben, de veiligheid aan boord is met sprongen vooruitgegaan. Maar, eyeball navigatie (gewoon uit je ogen kijken) is nog steeds noodzakelijk naast alle elektronica. Kortom, we zijn heel erg blij met de nieuwe speeltjes!

20 juni, na 5 zeedagen, valt het anker in de baai van [Portimão](#). 2 dagen later zoeken we voor 3 dagen de marina van Portimão op. Het is makkelijker om in een marina de berg was in de machine te doen, motoronderhoud te plegen en boodschappen in te slaan. Tijdens het marina verblijf, krijgen we nog bezoek van Aty en Hans die ook net in Portugal zijn. Na een kopje koffie mét aanboord van de Zeezwaluw, volgt een heerlijke lunch van Piri-Piri kip in een nabij gelegen restaurant. Tijdens de gezellige lunch wisselen we de nieuwtjes van de laatste 3 jaar uit. Wat vliegt de tijd toch!

Organiseren, bestellen en toeren

Eenmaal weer terug op de ankerplek bij Portimão, houden we ons naast relaxen ook met een aantal dringende zaken bezig. Paspoorten vernieuwen, kopen van antifouling en primer en een nieuwe koelwaterpomp voor de motor.

Via het internet, er is gelukkig een perfect vrij Wi-Fi signaal, zoeken we de openingstijden van het Nederlands Consulaat in Albufeira op en downloaden de formulieren voor de aanvraag van nieuwe paspoorten.

Na contact met het consulaat en het toesturen van hun richtlijnen per e-mail, is alles binnen voor een probleemloze aanvraag. Het moet wel voor half augustus plaatsvinden, aangezien na 1 september de consulaire diensten, zoals uitgifte van paspoorten, alleen nog via de Ambassade in Lissabon worden verleend. Op schieten dus!

We huren in juli voor 3 dagen een auto en melden ons vóór 10 uur bij het consulaat in Albufeira, even pasfoto's maken en vingerafdrukken inleveren, waarna alles in de elektronische pijplijn naar Nederland gaat. Per e-mail zullen we bericht krijgen zodra de nieuwe paspoorten kunnen worden opgehaald.

Met de auto rijden we vervolgens naar Ayamonte (net over de grens in Spanje) om bij de watersportzaak daar naar antifouling te informeren. John heeft de goede voor ons, alleen de primer moet ergens anders vandaan komen. De koelwaterpomp voor de motor bestelt hij direct rechtstreeks bij Jabsco in Engeland. 2 weken levertijd en 45% goedkoper dan de opgegeven prijs in Portimão. Over 2 weken kunnen we de bestelling ophalen, prima geregeld dus. Op de terugweg naar Portimão laten we de lege gasfles nog even vullen.

De volgende dagen houden we ons bezig met boodschappen halen en bekende plekken bezoeken zoals Monchique en Foia waar we genieten van het mooie uitzicht.

Op de terugweg scoren we langs de provinciale weg bij één van de vele stalletjes nog een paar zakken overheerlijke navelsinaasappelen! Dat wordt smullen na terugkomst aanboord.

Half augustus zijn onze nieuwe nu 10 jaar geldige paspoorten gearriveerd in Albufeira. Opnieuw huren we een auto om paspoorten, de gereedstaande bestelling in Ayamonte en ook die in Lagos (producten van Schenker) op te halen.

De volgende dag maken we een mooie rondrit door de Alentejo, het wijngedebied bij uitstek en een rustig heuvelachtig groen gedeelte van Portugal.

Tijdens een sanitaire stop en een kopje koffie op een parkeerplaats, staan we naast een heuse kurkeik. Er is

al 2x kurk "geogst" van deze eik zoals de stam aantoot.

Toch vragen we ons af of

er tegenwoordig nog afzetmogelijkheden voor deze echte kurk is, omdat bijna de hele wijnhandel al overgegaan is op kunststof kurken. In de wachtperiode voor de paspoorten, zijn we via internet en pilots op zoek gegaan naar een locatie om de kant op te gaan voor de broodnodige werkzaamheden aan de onderzijde van de Zeezwaluw. Faro lijkt voor ons op dit moment de gunstigste plek te zijn.

Nostalgie in Culatra

Eind augustus verkassen we daarom van Portimão naar de ankerplek bij Culatra, wat vlak bij Faro ligt. Nostalgie voor ons, want bij Culatra hebben we 4 jaar geleden overwinterd.

(lees "in de greep van de Algarve")

Voor nu alvast een verzameling foto's van bijzondere live-aboard schepen bij Culatra. Meer over deze schitterende ankerlocatie, het eiland Culatra en de dokperiode in het volgende reisverslag.

Riens en Ineke ab "SY Zeezwaluw"

